

Referat

Medlemmer i politirådet:	<u>Oslo politidistrikt:</u> politimester Beate Gangås, leder for Enhet forebygging Rune Solberg Swahn, leder for Enhet sentrum Tore Soldal, leder for Enhet øst Jon Roger Lund, leder for Enhet vest Stein Olav Bredli, fung. kommunikasjonssjef Siv Meisingset <u>Oslo kommune:</u> byrådsleder Raymond Johansen, byråd Rina Mariann Hansen (AIS), byråd Sunniva Holmås Eidsvoll (OVK), byråd Victoria Marie Evensen (NOE) (dag 2), kommunaldirektør Tale Teisberg (BLK), kommunaldirektør Bente Fagerli (AIS) (dag 1), konst. kommunaldirektør Hege Sevatdal (OVK), kommunaldirektør Eli Vorkinn (NOE), seksjonssjef Anne Folkvord (AIS) <u>Observatør:</u> Ordfører Marianne Borgen (dag 2)
Ikke tilstede:	leder for Enhet for etterretning og etterforskning Grete Lien Metlid (OPD), leder for Enhet for operative tjenester Johan Fredriksen (OPD)
Andre deltakere:	Lederstøtte politimester Tonje Taylor (OPD), byrådssekretær Eileen Fugelsnes (BLK), byrådssekretær Linn Veronica Blindheim Andersen (AIS), Kommunikasjonssjef Hanne Gjørtz (BLK)
Møtegruppe:	Politirådet i Oslo
Møtested:	Losby gods, Lørenskog
Møtetid:	Seminar 04.-05.11.2021, lunch til lunch
sekretariat:	Kjersti Varang (AIS), Guro Hortemo Odden (BLK)

Referat Politirådet i Oslo 04.-05.11.2021

TORSDAG 4.november

1. Velkommen v/Byrådsleder

Programmet for seminaret består i hovedsak av foredrag fra eksterne foredragsholdere og det er mye tid til diskusjon rundt temaene. Gjenåpning etter pandemien er overordnet tema.

2. Byliv etter korona

Erling Dokk Holm, statsviter og førsteamanuensis ved Fakultet for landskap og samfunn ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, innledet med betraktninger rundt det offentlige byrommet, utfordringer, muligheter og mulige effekter av pandemien.

Diskusjon rundt ulike sider av offentlige byrom, hvordan kan kommunen planlegge for folks bruk av byrom og gjøre det tilgjengelig for alle grupper av innbyggere.

3. Samfunnet har åpnet – hva nå?

For OPD, Tore Soldal:

- Politiet mener vi er tilbake til en tilnærmet normal situasjon etter gjenåpningen, men noe mer fyll og bråk i utelivet enn normalt. Mange av politiets oppgaver knyttet til uteliv og helg ble borte under nedstengningen.
- Under våren og sommeren var det store ansamlinger i parker med mange politioppgaver knyttet til uro og støy.. Det kan være risiko for økt konkurskriminalitet.
- Biltrafikk inn til byen virker å ha økt, flere kjører bil til jobb.
- De åpne rusmiljøene er omtrent som tidligere, men flere er samlet på enkelte steder og har også oppholdt seg der på natten. Salg av reseptbelagte medisiner på gata har økt.

For Oslo kommune, Rina Mariann Hansen:

- Pandemien har truffet utelivsbransjen hardt. Mange av de seriøse utelivsaktørene har ikke overlevd nedstengning og det kan være fare for at mindre seriøse forsøker å overta. Nå meldes det om mangel på arbeidskraft, folk med mindre kunnskap om regelverket kan bli ansatt. Vandelsvurdering fra politiet er et viktig verktøy for kommunen i denne situasjonen. God kontakt mellom politiet og kommunen om dette er viktig.
- Åpne rusmiljø har hatt mindre sosial kontroll rundt seg fordi det har vært færre folk ute. Rusmiljøet har dominert enkelte steder i sentrum og det har vært en del aggresjon og vold. Kommunen har brukt ressurser på opprydding der rusmiljøet har oppholdt seg.
- Fritidstiltak for barn og unge var nedstengt, og flere unge hadde mindre kontakt med trygge voksne. Det er vanskelig å vite hva den fulle effekten av dette. Noen konfliktsituasjoner eskalerte. Ungdom som ble ansatt som koronaverter og sommerjobber for ungdom hadde positiv effekt.
- Gjenåpning ikke ført til at alle er tilbake i jobb, bydeler med levekårsutfordringer har større ledighet. Jobbsenter er åpnet på Mortensrud.

Diskusjon.

4. Dagsaktuelle kriminalitetsutfordringer ved OPD.

Politiet har oppmerksomhet på vold i offentlig rom. Det har vært avfyrt flere skudd i Oslo den siste tiden. Det er gjort pågripelse ved 5 av 6 hendelser. Det er ulike bakenforliggende årsaker, noen er knyttet til konfliktlinjer i kriminelle miljø. Knivbruk har gått ned. Politi og helsevesen er raskt på pletten ved hendelser og oppklaring har skjedd raskt i flere av sakene. Det demper utviklingen av eventuelle konflikter.

Temaer fra diskusjonen:

- Hendelsene med skyting har skapt uro i befolkningen og det er frykt for at konfrontasjoner skjer der folk bor. Tilgjengelig politi er viktig.
- Positive aktivitetstilbud der unge kan lykkes og føle mestring er viktig, det samme med relasjoner til lokale forbilder som ikke er knyttet til kriminalitet.
- Lokalt engasjement i nærmiljøer, bomiljøer og uformell sosial kontroll er med på å forhindre negativ utvikling.

5. Politirådets arbeid 2021

Hvordan har samarbeidet vært i 2021 og hva skal vi ta med oss videre?

Innledninger fra byrådsleder og politimester

Politimesteren: Samarbeidet mellom OPD og Oslo kommune er viktig og det fungerer godt. Samarbeidet på politirådsnivå, og mellom politiets geografiske enheter og bydelene, fungerer veldig godt. Et forbedringsområde kan være samarbeid og samordning vertikalt – der hvor problemstillinger og utfordringer for eksempel omfatter flere, men ikke alle, bydeler. Vi bør utfordre oss selv på å bli enda bedre på å finne hverandre, og å fremme de riktige sakene oppover i systemet.

-Godt at lokasjon for Enhet Øst i 2021 er landet. I den prosessen har det vært viktig med tett samarbeid og at vi har hatt forståelse for hverandres behov. Samtidig er det nå igangsatt en prosess fra politisk nivå nasjonalt med å opprette 20 nye tjenestesteder i Norge de neste årene. OPD har dialog med Politidirektoratet om dette, men er opptatt av at det ikke skal bli

vanskeligere for de geografiske enhetene i OPD å drive effektive tjenester. Det er viktig at midler brukes til personellressurser framfor bygg.

Byrådslederen: Politirådsmøter har blitt opprettholdt gjennom pandemiperioden. Dialog på overordnet nivå bidrar til felles kurs. Dette følges opp i stor grad nedover i linjene. Det er også lav terskel for kontakt og bilaterale møter ut over politirådets møter.

-2021 har gitt enda bedre forståelse for hverandres utfordringer og nødvendige hensyn. I Oslo kommune er vi i gang med å evaluere vår håndtering av pandemien. Det tar tid å få kommunisert forskriftsendringer ut i alle ledd i politiet og at det derfor hadde vært hensiktsmessig å tidlig kjenne til endringer. Å få innsikt i kriminalitetsutvikling og observasjoner fra politiet har derfor vært verdifulle bidrag inn til kommunens kunnskapsgrunnlag. -Temaer vi bør se til i arbeidet fremover:

- Ung i Oslo undersøkelsen peker på at 10% av jentene på videregående skole som har svart på undersøkelsen sier de har blitt presset til eller tvunget til samleie eller andre seksuelle handlinger.
- Arbeidslivskriminalitet bør settes på agendaen igjen i 2022. Med økt aktivitet etter pandemien kommer også økt fare fra arbeidslivskriminalitet.

-Målet for politirådet er at vi skal utveksle informasjon, etablere felles situasjonsforståelse og få kunnskap for våre beslutninger. Vi skal vektlegge effekt av tiltak, ha større fokus på evaluering og læring og vi skal fremme en tillitsskapende tilnærming til våre felles innsatsområder. Vi er styringsgruppe for SaLTo-samarbeidet. Vi har i tillegg listet prioriterte innsatsområder. Vi har ikke vært innom alle temaer som er våre prioriterte områder, men vi fortsetter dette arbeidet videre i perioden som politirådsavtalen 2020-2022 gjelder for.

-Diskusjon rundt lokasjoner for politiet og tilstedeværelse i lokalmiljøer vil følges videre i politirådet. Lokasjon for nytt fengsel i Oslo er også en viktig sak.

6. Livshistorier fra Oslofolk under pandemien

Innledning ved Cathrine Hasselberg, Memoar - muntlig historieprosjekt som samler muntlige livshistorier fra folk fra alle samfunnshjørner. Hun presenterte prosjektet og noen eksempler på hva folk i Oslo har fortalt fra erfaringer fra pandemien. Memoar har samlet 170 historier fra folk i hele landet. Historiene bidrar til den offisielle historiefortellingen og er primærkilder til tiden vi lever i. Historiene kan lyttes til på denne lenken: <https://www.memoar.no/om/podcast>

FREDAG 5.november

7. Tillit – en forutsetning for samfunnet

Professor Gert Tinggaard Svendsen er professor i statsvitenskap ved Universitetet i Aarhus og er blant annet forfatter til bogen 'Tillid'. «Hva er tillit, og hvordan påvirker den kommunens og politiets arbeid? Har vi klart å bygge tillit i befolkningen gjennom pandemien? Hva skjer når tilliten ikke er tilstede?»

Informasjon om hans tema finnes på denne lenken: <https://en.unipress.dk/udgivelser/t/trust/>

8. Politiarbeid og tillit – teori og erfaringslæring

Innledning ved Rune Swahn 60% av befolkningen er i kontakt med politiet i løpet av ett år. Viktig å begrunne og forklare hvorfor politiet pågriper, setter grenser eller kontrollerer. En negativ opplevelse legges mer merke til enn en positiv. Det er lettere å miste tillit enn å bygge den opp. Det er viktig at politiet anerkjenner hvilke problemer som finnes i et område. Å oppleve anerkjennelse og forståelse, og å bli sett, betyr mye for et tillitsforhold.

Community policing er lokalt basert politiarbeid der politiet arbeider sammen med befolkningen. Det fungerer godt om det gjøres riktig, relasjoner og engasjement er viktige bestanddeler. Hotspot-policing er annerledes, der politiet er hardere tilstede i et lite område og bruker politiets egne virkemidler framfor samhandling. Bråttsforebyggande rådet i Sverige gav ut en rapport i 2018 som viser at det er lavere tillit til politiet i utsatte områder. Arbeid «i fredstid» er viktig for å bygge relasjoner og for å kunne håndtere uro og hendelser på en god måte.

9. Tillit – sett utenfra

Linda Noor, Daglig leder i Minotenk, innledet om hvordan unge med minoritetsbakgrunn opplever politi og andre offentlige instanser og hva som påvirker unges tillit.

Temaer fra diskusjonen:

- Viktighet av at befolkningen generelt, og innvandrere- og minoritetsgrupper spesielt, har tillit til politiet og kommunen. Å bygge tillit er et kontinuerlig og svært viktig arbeid for både politiet og kommunen som tar tid.
- Behov for de oppnåelige rollemodellene. Følelsen av å mislykkes blir sterk når man ikke klarer å ta høyere utdanning. Lærlingkontrakter, annerkjennelse og muligheter.

Forkortelser: OPD: Oslo politidistrikt BLK: Byrådslederens kontor OVK: Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap NOE: Byrådsavdeling for næring og eierskap AIS: Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester
--

Om politirådssamarbeidet:

- Politirådet i Oslo har som formål å utveksle informasjon, etablere felles problemforståelse og få kunnskap som er av betydning for de prioriteringer og beslutninger som foretas innenfor den enkelte sektor.
- I politirådets møter stiller medlemmene, sekretariat og eventuelt inviterte gjester for å presentere saker.
- Politirådets medlemmer kan dele informasjon unntatt offentlighet der de rettslige rammer åpner for det.
- Referat og vedlegg er offentlig.